

สโรนพพธ *พญพท* วาดวย
สมานฉนท
และ
สันตวธ

รวบรว
กรววงค

สภาพปญหาความบาดแยงในสงตมไทย

การปกองกันและรงบดความบาดแยงโดยสันตวธ

โดย พลเอก เอกษย ตรวลาต

ผู้อำนวยการสำนักสันตวธและธรรมาภบาล
สถาบันพระปกเกล้า

www.elifesara.com

การใช้คุณธรรมแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี

- การผดุงรักษาความชอบธรรมในสังคม เป็นหน้าที่ทางศีลธรรมอย่างหนึ่งที่เป็นจำเป็นสำหรับความสงบสุขในสังคม
- การกระทำบางครั้งอาจจะทำหายนะเบียดประเพณีหรือกฎหมายจนนำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม แต่หาก*วิธีการที่ใช้นั้นเป็นสันติวิธีหรือตั้งมั่นอยู่บนหลักการที่ถูกต้องชอบธรรม นอกจากจะไม่ทำร้ายร่างกายหรือทรัพย์สินของคู่กรณี ไม่ใส่ร้ายหรือโกหกมดเท็จ เคารพในความคิดเห็นและสิทธิอันพึงมีพึงได้ของคู่กรณี* ย่อมเป็นหลักประกันได้ว่าในที่สุดสันติสุขจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

พระบรมราชโองการพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในวันที่ “วันพี” ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๖

- กฎหมายมีไว้สำหรับให้มีความสงบสุขในบ้านเมือง มิใช่ว่ากฎหมายมีไว้สำหรับบังคับประชาชน ถ้ามุ่งหมายที่จะบังคับประชาชน ก็กลายเป็นเผด็จการ กลายเป็นสิ่งที่บุคคลหมู่น้อยจะต้องบังคับบุคคลหมู่มาก
- ในทางตรงกันข้าม กฎหมายมีไว้สำหรับให้บุคคลส่วนมากมีเสรีและอยู่ได้ด้วยความสะดวกที่เราตั้งกฎหมายขึ้นมาได้ด้วยวิชาการซึ่งได้จากต่างประเทศ เพราะว่าวิชาการกฎหมายนี้ก็เป็นวิชาการที่กว้างขวาง

พระบรมราชโองการพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในวันที่ “วันพี” ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๖

- การทำมาหากินของประชาชนที่อยู่ห่างไกล ซึ่งเราเอากฎหมายไปบังคับประชาชนเหล่านั้นไม่ได้ เพราะว่า เป็นความผิดของตนเอง เพราะการปกครองไม่ถึงประชาชนที่อยู่ในที่ห่างไกล จึงไม่สามารถทราบถึงกฎหมาย
- ความบกพร่องก็อยู่ที่ทางฝ่ายที่บังคับกฎหมายมากกว่าฝ่ายที่จะถูกบังคับ ข้อนี้ควรจะถือป็นหลักเหมือนกัน ฉะนั้นจะต้องหาวิธีที่จะปฏิบัติกฎหมายให้ถูกต้องตามหลักธรรมชาติ.....”

“ให้ความยุติธรรมมาก่อนและอยู่ในกฎหมาย”

พระบรมราโชวาท

- ภาครัฐจะพูดอยู่เสมอว่าทำถูกต้องตามขั้นตอน ตามกฎหมาย ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ถ้าทุกคนทำถูกต้อง ทุกหน่วยงานทำถูกต้อง แล้วทำไมวันนี้จึงยังมีปัญหาอยู่
- ตกลงความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมาย นำไปสู่ความยุติธรรมทางสังคมจริงหรือไม่ ความถูกต้องตามกฎหมาย สร้างให้สังคมเปี่ยมไปด้วยความยุติธรรมจริยธรรมหรือไม่ ทั้งที่ในหลักการแล้วกฎหมายที่ดีก็ควรนำไปสู่ความยุติธรรมและความมีคุณธรรม จริยธรรมในสังคม ไม่ควรแยกหรือแปลกแยกออกจากกัน

พระบรมราชโองการพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในวันที่ “วันพี” ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๖

“.....ในป่าสงวนซึ่งทางราชการได้ขีดเส้นไว้ว่าเป็นป่าสงวนหรือป่าจำแนก แต่ว่าเราขีดเส้นไว้ประชาชนก็มีอยู่ในนั้นแล้ว เราจะเอากฎหมายป่าสงวนไปบังคับคนที่อยู่ในป่าที่ยังไม่ได้สงวนแล้วเพิ่งไปสงวนทีหลังโดยขีดเส้นบนเศษกระดาษก็ดูชอบกลอยู่

แต่มีปัญหาเกิดขึ้นที่เมื่อขีดเส้นแล้ว ประชาชนที่อยู่ในนั้นก็กลายเป็นผู้ฝ่าฝืนกฎหมายไป ถ้าดูในทางกฎหมายเขาก็ฝ่าฝืน เพราะว่าตรามาเป็นกฎหมายโดยชอบธรรม แต่ว่าถ้าตามธรรมชาติ ใครเป็นผู้ทำผิดกฎหมายก็ผู้ที่ขีดเส้นนั่นเอง เพราะว่าบุคคลที่อยู่ในป่านั้นเขาอยู่ก่อน เขามีสิทธิในทางเป็นมนุษย์”

“ไม่มีที่ใดมีสันติภาพ

หากปราศจากความยุติธรรม”

ความไม่เป็นธรรมนำมาซึ่งความขัดแย้ง
คนเรายังจะลุกขึ้นมาทำอะไรสักอย่างเพื่อเรียกร้องความเป็นธรรม
หากไม่ได้รับการแก้ไข ความคับข้องใจจะกลายเป็นความรุนแรง

ความขัดแย้งกันเป็นเรื่องธรรมดา เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันในสังคม

เมื่อสังคมหลีกเลี่ยงความขัดแย้งไม่ได้ ต้องหาวิธีการจัดการความขัดแย้งให้
เหมาะสมกับลักษณะความขัดแย้งและความต้องการของกลุ่มนี้ เพื่อให้
กลุ่มนี้คงอยู่ร่วมกันได้ในสังคมอย่างปกติสุข

การเรียนรู้การจัดการความขัดแย้ง

- การใช้กำลังแก้ปัญหา เกิดต้นทุนทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองจะสูง
- ประสบการณ์ในอดีตจะเป็นคำตอบว่าจะเกิดอะไรในอนาคต
- ควรศึกษารูปแบบในการจัดการปัญหาที่ผ่านมาในอดีตของต่างประเทศและของไทย

ความรุนแรง ทำให้เกิดการแพ้ – ชนะ
สันติวิธี ทำให้เกิด ความสงบ ความสามานฉันท์ และเกิดความ
พอใจร่วมกัน

มนุษย์อยู่กับความขัดแย้ง

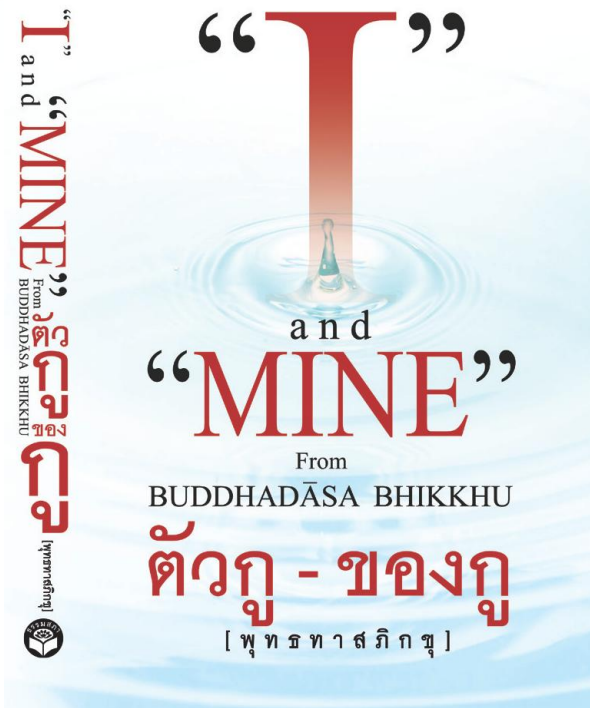
ขัดแย้งกับตัวเอง

ขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน

ขัดแย้งต่อสังคมรอบข้าง

www.elifesara.com

ความขัดแย้งในสังคมไทย

**ทำอะไรคิดเอาแต่ "ตัวกู ของกู"
เอาตัวเองเป็นศูนย์กลาง**

สันติเกิดไม่ได้ถ้าไม่มีความยุติธรรม

- สร้างวัฒนธรรมแห่งสันติ ด้วยให้ความยุติธรรม และสิทธิที่เท่าเทียม
- ขจัดความหลงผิดในตัวเอง มิใช่มุ่งกำจัดตัวเอง
- ยิ่งใช้อำนาจ ยิ่งเกิดความรุนแรงและการไม่ยอมรับ
- ไม่มีใครถูกหรือผิดโดยสมบูรณ์ ความขัดแย้งแก้ได้ด้วยความร่วมมือ
- “สันติภาพในโลกจะเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง ก็เมื่อเราแต่ละคนสร้างสันติภาวะขึ้นได้ภายในใจของเราเองก่อน”(ทะเล ลามะ แห่งธิเบต)
- ความขัดแย้งเป็นเรื่องปกติ อย่างนำสันติไปเป็นเครื่องมือในการใช้กำลังโดยอ้างเพื่อความมั่นคง

พระราชดำรัส ที่พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย ในโอกาสขึ้นปีใหม่ 2494 ดังความตอนหนึ่งว่า

“ . ประวัติศาสตร์ได้แสดงให้เห็นปรากฏตลอดมาว่า ชาติใดเสื่อมสูญย่อยยับอับปางไป ก็เพราะ
ประชาชาติขาดสามัคคีธรรม แตกแยกเป็นหมู่คณะ เป็นพรรคเป็นพวก คอยเอารัดเอาเปรียบ
ประหัตประหารซึ่งกันและกัน บางพรรคบางพวก ถึงกับเป็นไส้ศึกให้ศัตรูมาจู่โจมทำลายชาติของ
ตน ดังนี้ ข้าพเจ้าจึงขอชักชวนพี่น้องชาวไทยทั้งหลาย ให้ระลึกถึงพระคุณของบรรพบุรุษ ซึ่งได้
กอบกู้รักษาบ้านเกิดเมืองนอนของเรามาขึ้นให้จงหนัก แล้วถือเอาความสามัคคี ความยินยอม
เสียสละส่วนตัวเพื่อประโยชน์ยิ่งใหญ่ของประเทศชาติ เป็นคุณธรรมประจำใจอยู่เนืองนิจ จึง
ขอให้พี่น้องชาวไทยทั้งหลาย จงบำเพ็ญกรณีกิจของตนแต่ละคนด้วยซื่อสัตย์สุจริต
ขยันหมั่นเพียร อดทนและกล้าหาญ แล้วอุทิศความเสียสละส่วนตัว ความเหน็ดเหนื่อยลำบาก
ยากแค้น เป็นพลีบูชาบรรพบุรุษ ผู้ซึ่งได้ก่อสร้างชาติเป็นมรดกตกทอดมาถึงพวกเราชาวไทยจน
บัดนี้”

การเปลี่ยนแปลงการปกครอง ตั้งแต่ปี 2475

สันติเกิดไม่ได้ถ้าไม่มีความยุติธรรม

- สร้างวัฒนธรรมแห่งสันติ ด้วยให้ความยุติธรรม และสิทธิที่เท่าเทียม
- ขจัดความหลงผิดในตัวเอง มิใช่มุ่งกำจัดตัวเอง
- ยิ่งใช้อำนาจ ยิ่งเกิดความรุนแรงและการไม่ยอมรับ
- ไม่มีใครถูกหรือผิดโดยสมบูรณ์ ความขัดแย้งแก้ได้ด้วยความร่วมมือ
- “สันติภาพในโลกจะเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง ก็เมื่อเราแต่ละคนสร้างสันติภาวะขึ้นได้ ภายในใจของเราเองก่อน” (ทะเล ลามะ แห่งธิเบต)

หลักสำคัญที่ควรระลึกถึง

- แยกคนออกจากปัญหา
- เน้นที่ความสนใจ อย่าเน้นที่ตำแหน่งหน้าที่
- พยายามหาทางเลือกหลายๆทาง ก่อนตัดสินใจ
- ต้องตกลงกันตามกฎหมายเกณฑ์ซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

การใช้อำนาจ

- การใช้อำนาจจัดการความขัดแย้ง จะนำไปสู่ความไม่พอใจและการไม่ร่วมมือ
- การใช้อำนาจระงับเหตุการณ์วุ่นวาย ต้องมั่นใจว่าอำนาจที่ใช้ นั้นถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นอำนาจที่ตนเองมีอยู่จริง
- ผู้บริหารแบบ “บ้าอำนาจ” มักจะใช้วิธีแบบแพะ-ชนะ เพราะเชื่อว่า “เมื่อฉันมีอำนาจ ฉันต้องชนะ”
- ผู้บริหารแบบบ้าอำนาจจะมีใน 2 สถานการณ์คือเมื่อเข้ารับตำแหน่งใหม่ จะแสดงให้เห็นว่า ตนเองมีอำนาจเป็นการข่มขู่ให้ยอมรับ เมื่อสถานการณ์ไม่แน่นอน จะแสดงอำนาจออกมาเพื่อให้คนเห็นว่าตัวเองยังมีอำนาจอยู่

ประเทศในอีก ๕ ถึง ๑๐ ปีข้างหน้า

- เกิดวิกฤตรอบ ๓
- ท่องเที่ยวตกต่ำ
- เศรษฐกิจการเกษตรล่มสลาย
- คอร์ปชั่นเชิงนโยบายมากขึ้น
- ธุรกิจอยู่ในมือทุนต่างชาติ

เศรษฐกิจ

เศรษฐกิจ

“วางเฉย”

“ดีกัน”

สังคม

สังคม

- เศรษฐกิจล่มสลาย
- ต่างชาติเข้าครอบครองเศรษฐกิจไทย
- เป็นเมืองขึ้นทางเศรษฐกิจ

- แบ่งแยกชนชั้น
- ต่างคนต่างอยู่
- สงครามแบ่งชิงมวลชน
- ชาติพันธ์/ภูมิภาคนิยม
- ไม่ยอมรับกฎหมาย
- อนาธิปไตย
- เข้าถึงข่าวสารมากยิ่งขึ้น

- แตกแยกระหว่างภาค
- แย่งชิงอำนาจการปกครองในท้องถิ่น
- เกิดสงครามกลางเมืองมิคสัญญี
- แนวคิดแบ่งแยกดินแดน
- เปลี่ยนแปลงสถาบันหลัก

Peace in Thailand

การจัดการความขัดแย้ง ต้องมอง ๓ มิติ

- มิติเชิงป้องกัน
- มิติเชิงแก้ไข
- มิติเชิงปรองดอง เยียวยา สันติสุข

๑

วงจรความขัดแย้ง

การป้องกันและวิเคราะห์
ความขัดแย้ง

การสื่อสารที่ดี
สร้างการมีส่วนร่วม
การเป็นหุ้นส่วน
แผนที่ความขัดแย้ง
วัฏจักรความขัดแย้ง
รู้สาเหตุความขัดแย้ง
การสานเสวนา

๒

การจัดการความขัดแย้ง

การอำนวยความสะดวก
การเจรจาต่อรอง
การเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง
การอนุญาโตตุลาการ
การมีส่วนร่วม
กระบวนการยุติธรรม

๓

การปรองดองสู่สันติ

การฟื้นฟูสันติ
การขอโทษ
การให้อภัย

รากเหง้าและสาเหตุของความขัดแย้ง

ปัญหาข้อมูล
ความจริงและข่าวสาร

ปัญหาผลประโยชน์
และความต้องการ

ปัญหาโครงสร้าง

ปัญหาความสัมพันธ์

ปัญหาความต่างค่านิยม
อุดมการณ์ วัฒนธรรม

ประเภทของความขัดแย้ง

ปรัชญาความเชื่อไม่ตรงกัน
ค่านิยมต่างกัน
ประสบการณ์
พื้นฐานการศึกษา
วัฒนธรรม ประเพณีต่างกัน

ยากต่อการเจรจา

การแย่งชิงอำนาจ
ความไม่เท่าเทียมกัน
ความไม่ยุติธรรม
กฎหมาย
การปกครอง

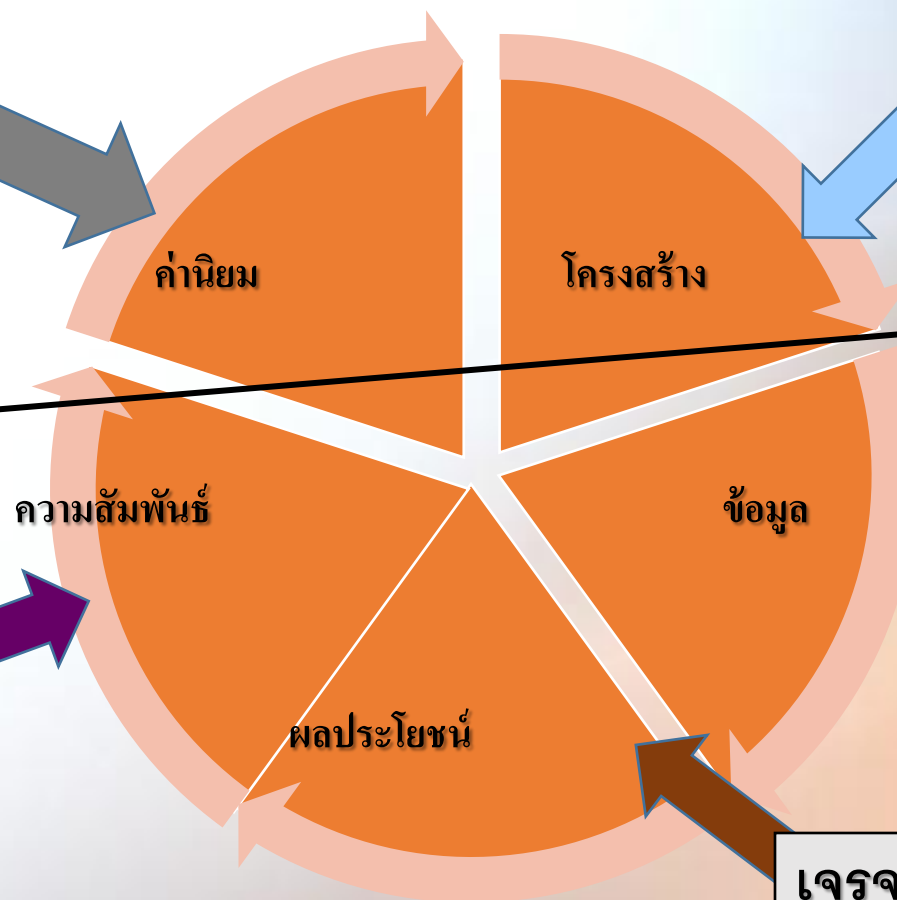
ข้อมูลน้อย
ผิดพลาด
แปลข้อมูลไม่ตรงกันความ
แตกต่างกันในการเก็บและศึกษา

อารมณ์ที่รุนแรง
การรับรู้คลาดเคลื่อน
สื่อสาร
ทัศนคติตายตัว
ประพฤติดังลบ

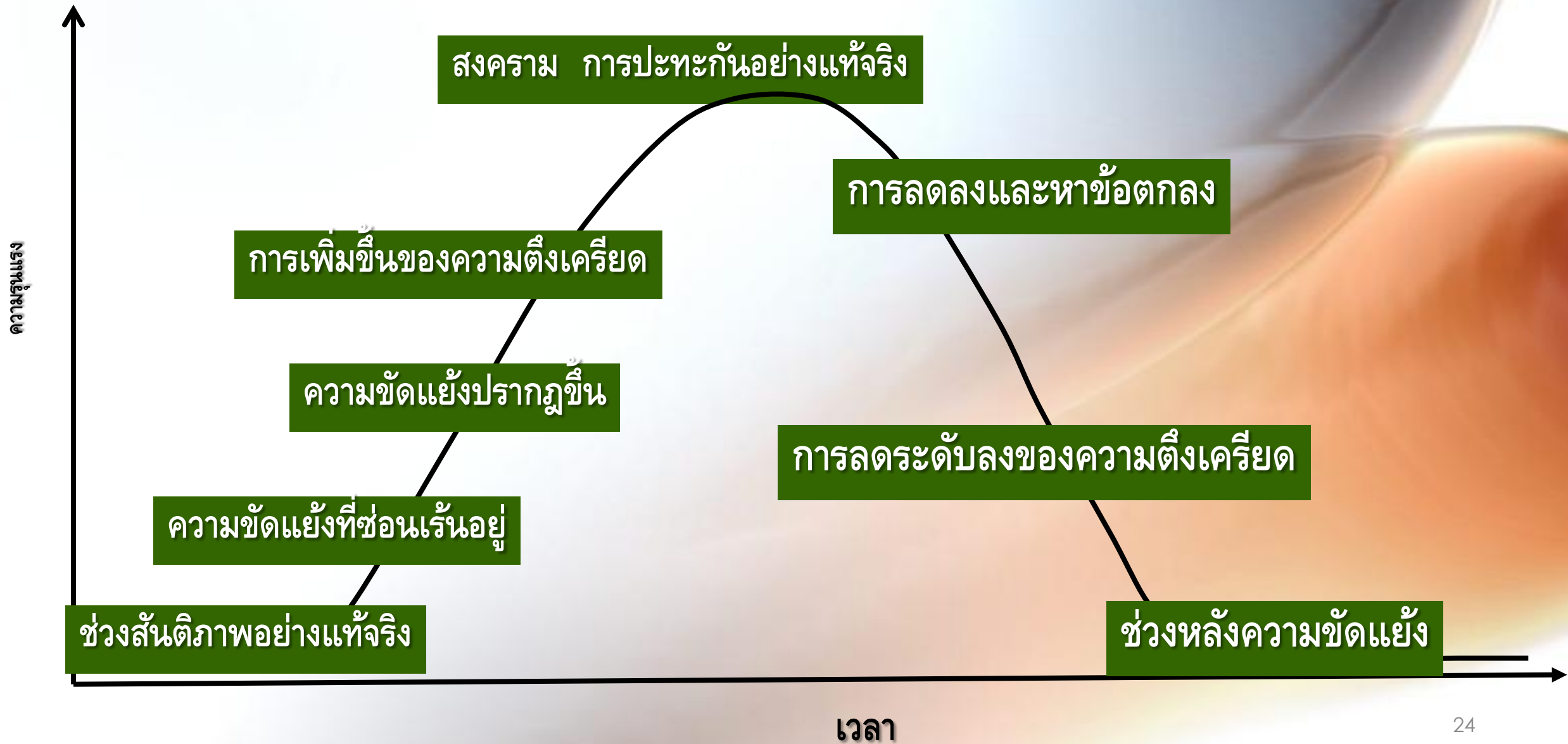
แย่งชิงผลประโยชน์
เงินทอง
ทรัพยากร
ความเชื่อ
ความยุติธรรม
วิธีการ

เจรจาได้

www.elifesara.com

วัฏจักรแห่งความขัดแย้ง

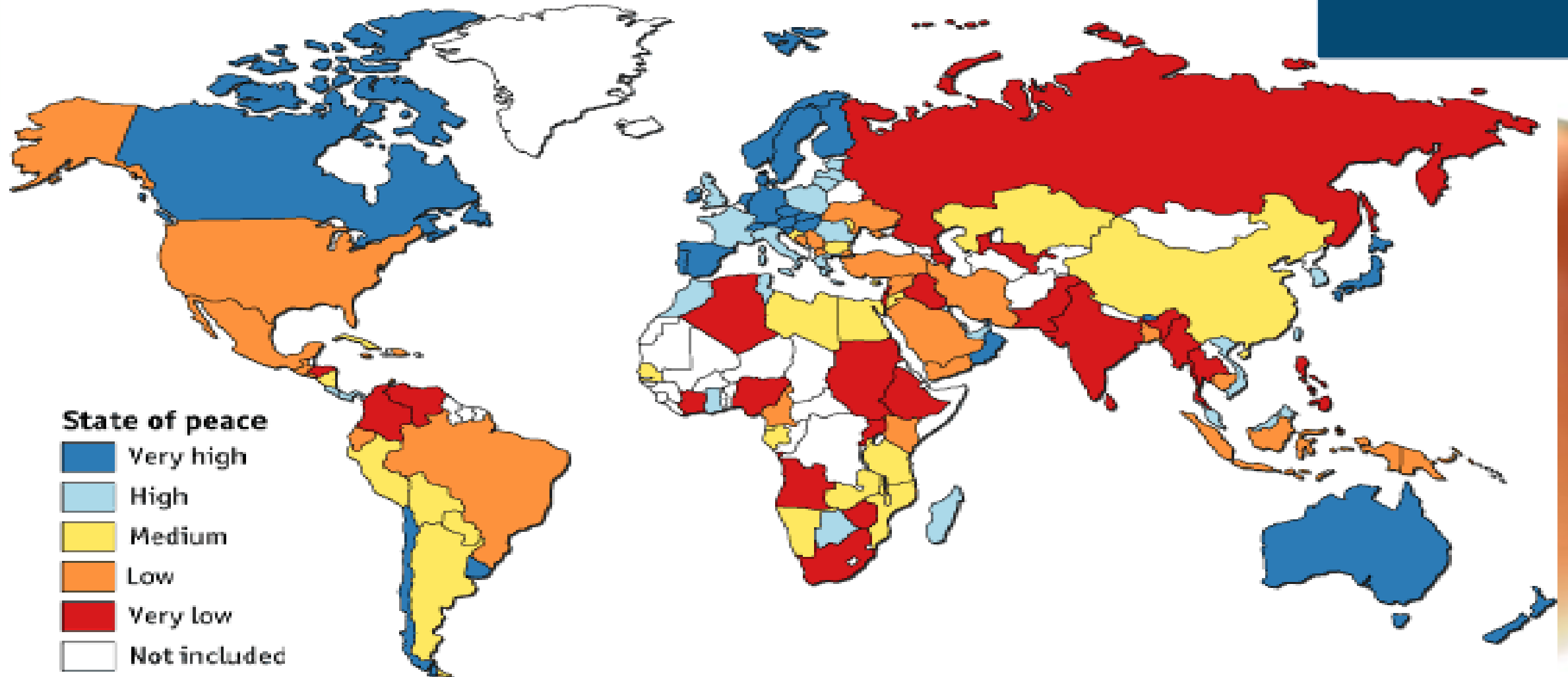
การแก้ปัญหาด้วยกระบวนการสันติภาพด้วยตัวเอง

หนทางที่ ๑ ตามบทบัญญัติที่กำหนดในกฎบัตรสหประชาชาติหมวดที่ ๑ Article 2 ข้อ 7

- การแก้ปัญหาภายในโดยรัฐใช้กระบวนการสมานฉันท์(Reconciliation Process) สองฝ่าย
- พยายามป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาถูกยกระดับขึ้นสู่สากล
- หัวใจสำคัญคือไม่ยอมให้กลุ่มกองกำลังได้รับการยอมรับสถานะภาพจากประชาคมโลก
- ควบคุมการละเมิดสิทธิมนุษยชน ถ้าสามารถควบคุมได้ก็มีสิทธิที่จะปฏิเสธความพยายามในการแทรกแซงด้วยบทบาทการรักษาสันติภาพจากประชาคมโลกได้

Peace Country

Global Peace Index

Source: Economist Intelligence Unit.

Peace Country Index

- 2007-105
 - 2008-118
 - 2009-118
 - 2010-124
 - 2011-107-2.247
 - 2012-126-2.303
 - 2013-130-2.378
- 121-Mali
 - 122-Azerbaijan
 - 123-Niger
 - 124-Venezuela
 - 125-Philippine
 - 126-Thailand
 - 127-Kyrgyzstan
 - 128-Guinea
 - 129-Mexico
 - 130-Turkey
 - 131-Rwanda

Indicator

- Internal Peace 60%
- External Peace 40%
- การรับรู้จากความผิดทางอาญาในสังคม 4
- จำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยภายในและตำรวจต่อ 100,000 คน 3
- จำนวนคดีฆาตกรรมต่อ 100,000 คน 4
- จำนวนประชากรตระวางต่อ 100,000 คน 3
- ความง่ายตายในการเข้าถึงอาวุธทำลายล้างน้อย 3
- ระดับของความขัดแย้งที่จัด (ภายใน) 5
- โอกาสในการสาธิตการใช้ความรุนแรง 3
- ระดับของอาชญากรรมรุนแรง 4
- ความไม่แน่นอนทางการเมือง 4

Indicator

- ระดับของการทำลายสิทธิมนุษยชน (หวาดกลัวการเมือง) 4
- ปริมาณของการถ่ายโอนจากอาวุธธรรมดาที่สำคัญเป็นผู้รับ (นำเข้า) ต่อ 100,000 คน
- ที่มีศักยภาพสำหรับการก่อการร้าย 1
- จำนวนผู้เสียชีวิตจากความขัดแย้ง (ภายใน) 5
- ค่าใช้จ่ายทางทหารเป็นร้อยละ 2 ของ GDP
- เงินทุนสำหรับการสหประชาชาติ 2 ภารกิจรักษาสันติภาพ
- จำนวนรวมของอาวุธหนักต่อ 100,000 คน 3
- ปริมาณการเคลื่อนย้ายอาวุธในการจัดจำหน่าย ต่อ 100,000 คน 3
- ความสามารถในการทหาร / 2 ความซับซ้อน
- จำนวนคนพลัดถิ่นเป็นเปอร์เซ็นต์ของประชากร 4

ตัวชี้วัดการสร้างสังคมสันติสุข

- การให้การต้อนรับชาวต่างชาติ (*Hospitality to foreigners*)
- การรวมกลุ่มในภูมิภาคอย่างลุ่มลึก (*Depth of regional integration*)
 - การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน 5
 - (*Relations with neighbors*)

Rank Country Score

83 Bangladesh 2.070
84 Serbia 2.071
85 Peru 2.077
86 Cameroon 2.104
87 Angola 2.109
88 Guyana 2.112
89 Montenegro 2.113
90 Ecuador 2.116
91 Dominican Republic 2.125
92 Guinea 2.126
93 Kazakhstan 2.137
94 Papua New Guinea 2.139
95 Nepal 2.152
96 Liberia 2.159
96 Uganda 2.159
98 Congo (Brazzaville) 2.165
99 Rwanda 2.185
100 Mali 2.188
101 Saudi Arabia 2.192
102 El Salvador 2.215
103 Tajikistan 2.225
104 Eritrea 2.227
105 Madagascar 2.239
106 Jamaica 2.244
107 Thailand 2.247

Rank Country Score

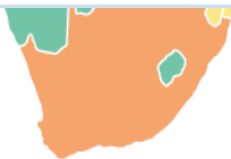
108 Turkmenistan 2.248
109 Armenia 2.260
109 Uzbekistan 2.260
111 Kenya 2.276
112 Belarus 2.283
113 Haiti 2.288
114 Kyrgyz Republic 2.296
115 Cambodia 2.301
116 Syria 2.322
117 Honduras 2.327
119 Iran 2.356
119 Niger 2.356
121 Mexico 2.362
122 Azerbaijan 2.379
123 Bahrain 2.398
124 Venezuela 2.403
125 Guatemala 2.405
126 Sri Lanka 2.407
127 Turkey 2.411
128 Cote d' Ivoire 2.417
129 Algeria 2.423
130 Mauritania 2.425

Rank Country Score

131 Ethiopia 2.468
132 Burundi 2.532
133 Myanmar 2.538
134 Georgia 2.558
135 India 2.570
136 Philippines 2.574
137 Lebanon 2.597
138 Yemen 2.670
139 Colombia 2.700
140 Zimbabwe 2.722
141 Chad 2.740
142 Nigeria 2.743
143 Libya 2.816
144 Central African Republic 2.869
145 Israel 2.901
146 Pakistan 2.905
147 Russia 2.966
148 Democratic Republic of Congo 3.016
149 North Korea 3.092
150 Afghanistan 3.212
151 Sudan 3.223
152 Iraq 3.296
153 Somalia 3.379

Peace Index

ประเทศ	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
มาเลเซีย	29	20	19	22	26	37	37
สิงคโปร์	16	23	24	30	23	29	29
เวียดนาม	41	34	30	38	39	37	35
ลาว	39	37	32	34	45	51	-
อินโดนีเซีย	54	63	68	67	67	68	78
กัมพูชา	115	139	133	132	126	126	108
บรูไน		139	133	132	126	126	108
ฟิลิปปินส์	129	133	136	130	114	113	100
ไทย	130	126	107	124	118	118	105
พม่า	140	139	133	132	126	126	108

124	 China	2.267	135	 Turkey	2.363	146	 Colombia	2.720	
125	 Zimbabwe	2.294	136	 South Africa	2.376	147	 Yemen	2.751	
126	 Thailand	2.303	137	 Egypt	2.382	148	 Israel	2.781	
127	 Eritrea	2.309	138	 Iran	2.409	149	 Libya	2.819	156 Sudan 3.295
128	 Mali	2.310	139	 Rwanda	2.420	150	 Ukraine	2.845	157 Somalia 3.307
129	 Niger	2.320	140	 Chad	2.429	151	 Nigeria	2.910	158 Central African Republic 3.332
130	 Burundi	2.323	141	 Philippines	2.462	152	 Russia	2.954	159 South Sudan 3.383
130	 Myanmar	2.323	142	 Venezuela	2.493	153	 North Korea	2.977	160 Afghanistan 3.427
132	 Azerbaijan	2.325	143	 India	2.504	154	 Pakistan	3.049	161 Iraq 3.444
133	 Kenya	2.342	144	 Mexico	2.530	155	 Democratic Republic of the Congo	3.085	162 Syria 3.645
134	 Cameroon	2.349	145	 Lebanon	2.623				

<http://www.visionofhumanity.org>

AMERICA	RANK	SCORE	SCORE	RANK
Canada	7	1.287	+0.012	1
United States of America	94	2.038	-0.037	2
REGIONAL AVERAGE		1.662		

“ The South China Sea remains a potential area for conflict, with countries involved in the dispute all showing a worsening of their scores in the 2015 index.

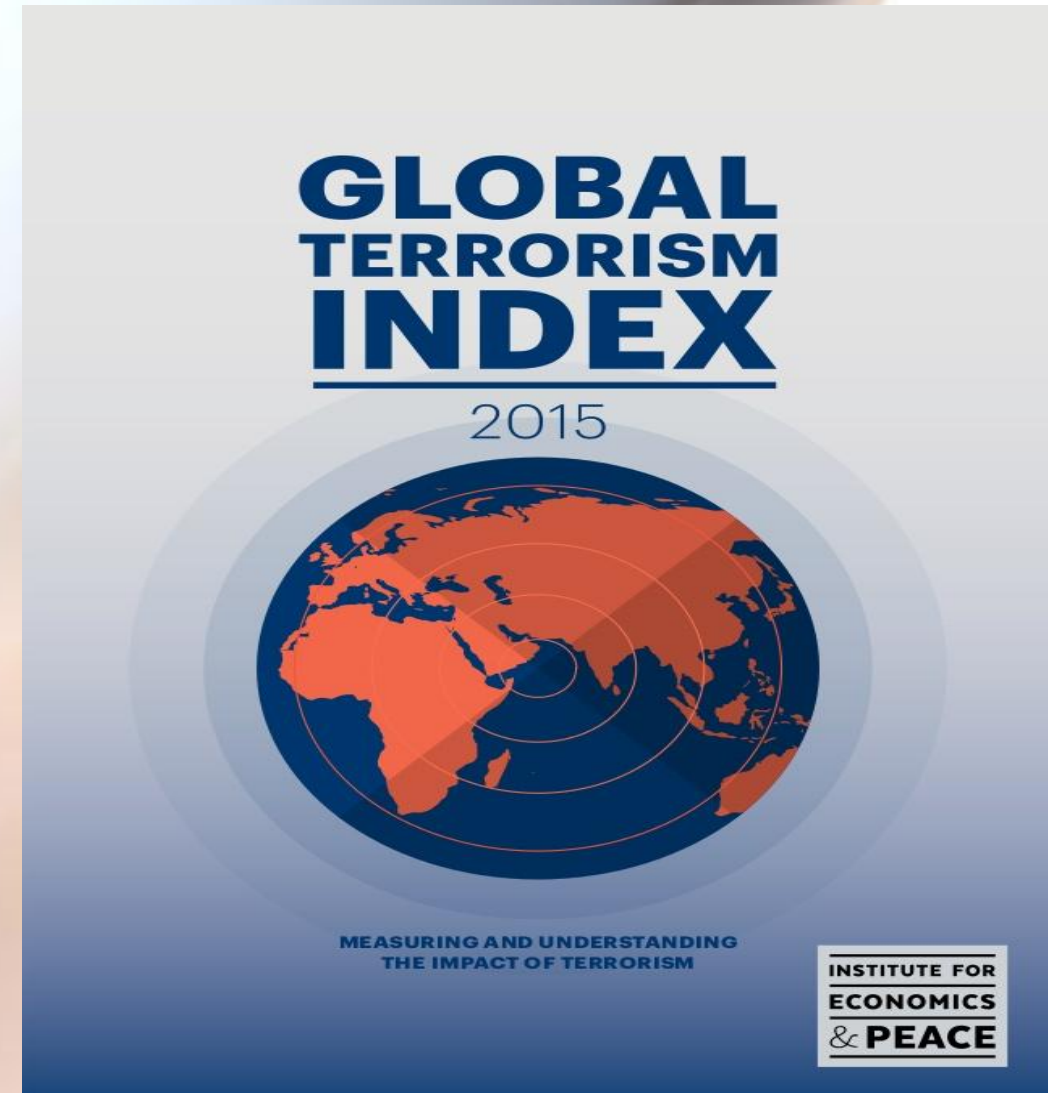
New Zealand	4	1.221	0.000	
Japan	8	1.322	-0.013	
Australia	9	1.329	-0.047	3
Singapore	24	1.490	-0.015	4
Malaysia	28	1.561	+0.019	5
Taiwan	35	1.657	+0.066	6
Laos	41	1.700	+0.001	7
South Korea	42	1.701	-0.085	8
Mongolia	43	1.706	-0.010	9
Indonesia	46	1.768	-0.109	10
Vietnam	56	1.848	+0.107	11
Timor-Leste	58	1.860	-0.052	12
Papua New Guinea	96	2.064	+0.022	13
Cambodia	111	2.179	+0.001	14
China	124	2.267	+0.097	15
Thailand	126	2.303	-0.018	16

Global Terrorism Risk Index 2015

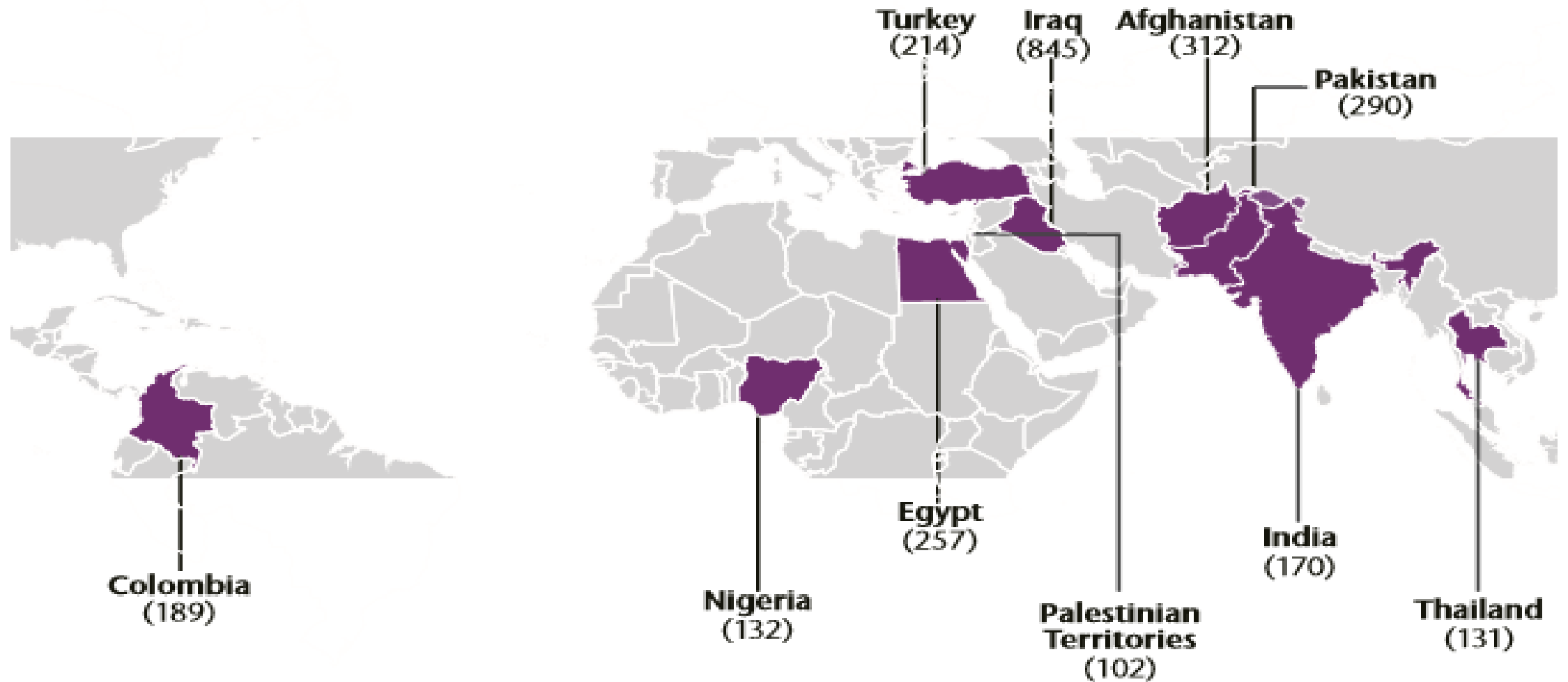
ของสถาบัน Institute for Economics & Peace

ประเทศที่เสี่ยงต่อการโจมตีของกลุ่มก่อการร้ายมากที่สุดในโลก
ผลการจัดอันดับ 162 ประเทศทั่วโลกด้านการก่อการร้าย ประจำปี 2015

๑. อิรัก	๘. โซมาเลีย
๒. อัฟกานิสถาน	๙. ลิเบีย
๓. ในจีเรีย	๑๐. ไทย
๔. ปากีสถาน	๑๑. ฟิลิปปินส์
๕. ซีเรีย	๑๒. ยูเครน
๖. อินเดีย	๑๓. อียิปต์
๗. เยเมน	

Most active countries for terrorist attacks in 2015

สถานการณ์ด้านความมั่นคง

- แนวโน้มจะใช้กระบวนการทางการเมืองแก้ไขปัญหาแทนการสู้รบด้วยอาวุธ
- ความขัดแย้งในรูปแบบใหม่ที่เกิดจากหลายปัจจัย เช่นความแตกต่างของเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมที่ปะทุขึ้น ต้องมีมาตรการแก้ไขที่ไม่ให้ขยายขอบเขตกว้างขวาง
- มีมาตรการป้องกันกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งในระดับปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองที่อาจขยายตัวเป็นความขัดแย้งขนาดใหญ่ ที่มีผลกระทบต่อสันติภาพและความมั่นคงของประเทศต่างๆ

สภาพแวดล้อมระหว่างประเทศเปลี่ยนไป

- การเคลื่อนย้ายข้อมูลข่าวสาร เงินทุน ทำให้โลกเล็กลง
- รัฐและพรมแดนลดความสำคัญเกิดปัญหาลักษณะข้ามรัฐและความสลับซับซ้อน
- โลกจะมีประชาธิปไตยสูงขึ้น
- ความโดดเด่นอำนาจเดียวจะลดความสำคัญ
- การต่อสู้ทางวัฒนธรรมและศาสนาจะเพิ่มมากขึ้นระหว่างพุทธ อิสลาม คริสต์ และขงจื้อ

ทิศทางของสถานการณ์โลกในอนาคต

- สถานการณ์ด้านความมั่นคงมีความเปราะบาง
- ความขัดแย้งระหว่างรัฐและภายในรัฐขยายวงกว้างในทุกภูมิภาค
- ผลจากโลกาภิวัตน์เกิดความไม่แน่นอนหรือการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว
- การกอบโกยแย่งชิงทรัพยากรของรัฐต่างๆ
- ภัยคุกคามจากเครือข่ายก่อการร้าย อาวุธทำลายล้างสูง
- ภัยคุกคามจากภัยพิบัติขนาดใหญ่

การแก้ปัญหาด้วยกระบวนการสันติภาพด้วยตัวเอง

หนทางที่ ๑ ตามบทบัญญัติที่กำหนดในกฎบัตรสหประชาชาติหมวดที่ ๑ Article 2 ข้อ 7

- การแก้ปัญหายภายในโดยรัฐใช้กระบวนการสมานฉันท์สองฝ่าย
- พยายามป้องกันไม่ให้อันตรายถูกยกระดับขึ้นสู่สากล
- หัวใจสำคัญคือไม่ยอมให้กลุ่มกองกำลังได้รับการยอมรับสถานะภาพจากประชาคมโลก
- ควบคุมการละเมิดสิทธิมนุษยชน ถ้าสามารถควบคุมได้ก็มีสิทธิ์ที่จะปฏิเสธความพยายามในการแทรกแซงด้วยบทบาทการรักษาสันติภาพจากประชาคมโลกได้

บทบัญญัติที่กำหนดในกฎบัตรสหประชาชาติ

หมวดที่ ๑ Article 2 ข้อ 7

“Nothing contained in the present charter shall authorize the UN to intervene in matters which are essentially within the domestic jurisdiction of any state or shall require the member to submit such matters to settlement under the present charter; But this principle shall not prejudice the application of enforcement measures under chapter 7”

ปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศ

ปัญหาความขัดแย้งภายในชาติใดชาติหนึ่งอาจมีสาเหตุจากเงื่อนไขหนึ่งหรือหลายประการประกอบกัน

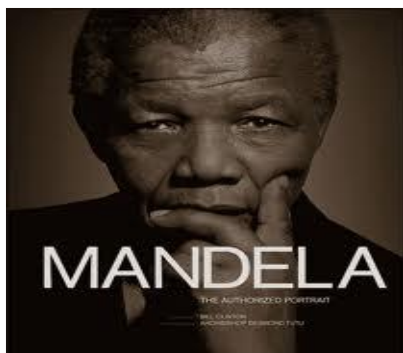
- ความไม่เป็นธรรมในสังคม
- ความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เผ่าพันธุ์
- การรักษาการปกครองของรัฐ
- กฎหมายหรือองค์กรบังคับใช้กฎหมาย อ่อนแอ
- ภูมิรัฐศาสตร์ที่ไม่เอื้ออำนวยให้อำนาจการปกครองของรัฐบาลกลางสถาปนาครอบคลุมพื้นที่อย่างเต็มประสิทธิภาพ

Adam Kahene

“ความสันติและการรับมือกับความซับซ้อนในสังคม จะเกิดขึ้นได้จากการบวนการแก้ไขอย่างเป็นระบบ การมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การสานเสวนา การสร้างสัมพัสร่วม และการผนึกจิตใจ(ความรัก)และอำนาจเข้ารวมกัน”

Adam Kahene

- หากกระบวนการเปลี่ยนผ่านเร็วเกินไปก็จะได้ผล ถ้ามัวถ้ามีรัฐบาลแล้วยังยืนหรือไม่
- ถ้ารัฐบาลไม่สามารถจัดการสถานการณ์ได้ ก็แก้ปัญหาไม่ยั่งยืน สุดท้ายทุกอย่างก็จะพังทลายพินาศยับเยิน
- ปัญหาที่ซับซ้อน จำเป็นต้องแก้ไขเชิงพลวัต ต้องเข้าใจว่าไม่สามารถใช้กำลังมาแก้ไขได้
- นำผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วม ต้องหยั่งญาณ หรือรับรู้เชิงลึกซึ่ง โดยเฉพาะการฟังและการพูด
- การพูดซ้ำๆ จะไม่มีอะไรใหม่ แต่เป็นการพูดในสิ่งที่ตัวเองอยากพูดเท่านั้น และก็จะไม่ได้สร้างสรรค์สิ่งใหม่เช่นกัน

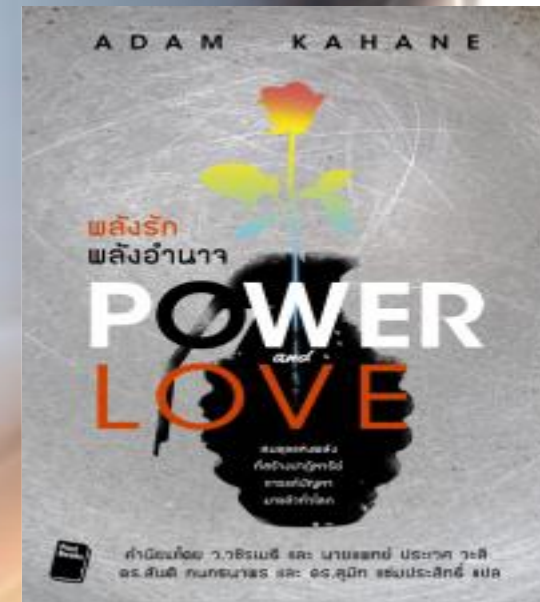
Nelson Mandela

เริ่มมาจากการบินซ้ำๆ อย่างมีกระบวนการ เป็นการบรรลุผลซ้ำๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งแม้ว่าคณะทำงานต่างๆ จะมีความขัดแย้งไม่ลงรอยกัน แต่ก็สามารถร่วมทำงานในเชิงสร้างสรรค์กันได้

อาตัม ดาเวน มองปัญหาเมืองไทย

- คาเซน กล่าวว่า ไม่ใช่แค่ปัญหาเลื้อไหล่อง เลื้อแดง เพราะมีความซับซ้อนมากกว่านั้นและมีความลึกซึ้ง ไม่ใช่ปัญหาที่จะแก้ด้วยนักวิชาการหรือภาครัฐ แต่ต้องสร้างการมีส่วนร่วม ต้องใช้ทั้งความรักและอำนาจ
- เพราะต้องไม่ลืมว่าท่ามกลางความขัดแย้งมีความโกรธ การแย่งอำนาจกัน เมื่อมีการแบ่งขั้วกันชัดเจนต้องหาว่าสิ่งใดดีที่สุดที่จะนำมาใช้แก้ปัญหา

Adam Kahene

- การฟังก็ต้องใส่ใจที่จะฟังในทุกรายละเอียด ไม่ใช่ฟังเพื่อตัดสินว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย แต่ต้องพยายามสร้างความเข้าใจว่าทำไมถึงคิดแบบนั้น

ทักษะที่ขาดหาย

www.kpi.ac.th

ปัญหา...
ป้องกันและแก้ไขได้
“ฟังเราบ้าง”

ผู้นำเชิงสันติวิธี - พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

- ❖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นผู้นำเชิงสันติวิธีที่ประสบความสำเร็จทรงแก้ไขวิกฤติการณ์ด้วยสันติวิธี ในกรอบของความชอบธรรม ตามครรลองของรัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตย
- ❖ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตยที่เผชิญปัญหาวิกฤติของประเทศมาหลายครั้ง แต่ทรงแก้ไขได้ทุกครั้ง ทั้งที่พระองค์ทรงไม่มีโอกาสศึกษา อบรม เตรียมตัว เพื่อเป็นพระประมุขของประเทศมาก่อน
- ❖ เมื่อบ้านเมืองเข้าสู่ภาวะวิกฤติไม่อาจอาศัยรัฐธรรมนูญได้ ต้องอาศัยพระปรีชาญาณของพระองค์โดยแท้ ซึ่งพระบรมราชวินิจฉัยก็เหมาะสมกับสถานการณ์และโอกาสเสมอมา

ผู้นำเชิงสันติวิธี - พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

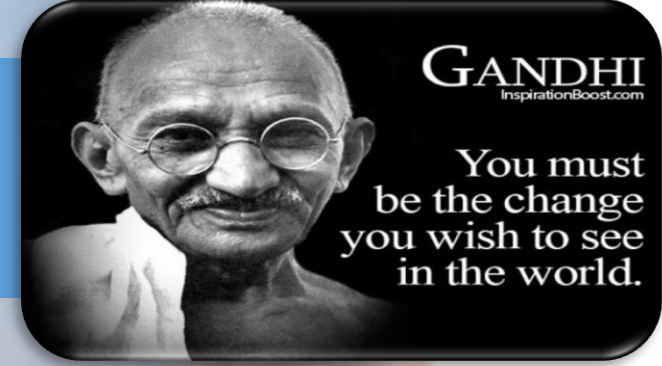
- ตัวอย่างการแก้ไขวิกฤตด้วยสันติวิธีของในหลวง

เมื่อคืนวันที่ 20 พฤษภาคม 2535 (พฤษภาคมนี้) ทรงเรียกผู้นำสองขั้วที่นำมวลชนเข้าห้าห้าถึง
ชั้นเจ็ดตึกมาราชดำเนิน เข้าเฝ้าฯ และขอให้ทั้งสองฝ่ายหยุดสู้ นายพลทั้งคู่กราบแทบฝ่าพระ
บาทยินยอมกระทำตามโดยไม่มีเงื่อนไข ความสงบคืนสู่แผ่นดินไทยอย่างเหลือเชื่อ

- **คุณธรรมเด่นที่ใช้ : ความเป็นผู้ดี ความเมตตา ความยุติธรรม**

ผู้นำเชิงสันติวิธี - มหาตมะคานธี

- เป็นผู้นำคนแรกที่น่าสันติวิธีล้วนๆ มาใช้แล้วได้ผล
- ใช้หลักสัตยาเคราะห์ที่แอฟริกาใต้ และอินเดีย ทำให้อังกฤษ เจ้าอาณานิคมต้องเปลี่ยนยุทธศาสตร์ในการสู้รบกับคนจำนวนมหาศาลที่บูชาคานธี
- นำชาวอินเดียยatraเป็นระยะทางกว่า 400 กม. เพื่อทำเกลือจากน้ำทะเลด้วยตนเอง ถือว่าเป็นหน้าที่ทางศีลธรรมที่จะต้องคัดค้านกฎหมายอันอยุติธรรมของอังกฤษที่ห้ามคนอินเดียทำเกลือ แม้จะถูกจับเข้าคุกก็ตาม

(คุณธรรมเด่นที่ใช้: ความอดทน, ความเป็นนักสู้, ความยุติธรรม)

มหา ตม: ดานรี

- อหังการย่อมทำลายมนุษย์โดยสิ้นเชิง ความจริงข้อนี้ทุกคนตระหนักได้ทุกขณะ ตรงกันข้าม ความอ่อนน้อมถ่อมตนช่วยให้มนุษย์เจริญเติบโตและบรรลุความ สมบูรณ์เสมอ
- หิงสาเป็นอาวุธของผู้อ่อนแอ อหิงสาเป็นอาวุธของผู้เข้มแข็ง ควรเลิกละหิงสา เพราะสิ่งที่ได้จากหิงสานั้น เป็นเรื่องลวงตา แต่โทษมีอยู่จริงและถาวร

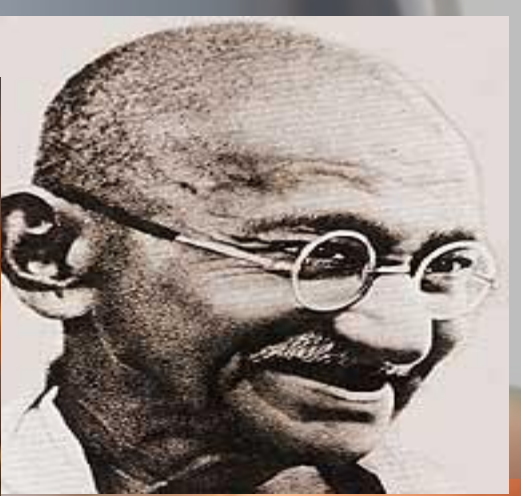
ผู้นำเชิงสันติวิธี - ออง ซาน ซูจี

- เป็นต้นแบบแห่งสันติวิธีแนวพุทธ
- ได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพใน พ.ศ. 2534
- ต่อสู้โดยวิธีสันติเป็นหนทางเดียวที่จะรักษาชีวิตของทรัพยากรมนุษย์ จึงเลือกใช้วิธีอย่างสันติเพื่อจะไม่ให้เกิดการนองเลือดในพม่า
- การต่อสู้ของเธอเป็นที่ยอมรับของผู้คนทั่วโลก ยกเว้นรัฐบาลทหารพม่าที่มองว่าเธอเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของรัฐบาลเผด็จการ การเรียกร้องของเธอจึงยังไม่มีวันสิ้นสุดตราบใดที่พม่ายังคงไม่เห็นความสำคัญของระบอบประชาธิปไตย

การใช้คุณธรรมแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี

- น้ำใจและไมตรีไม่เพียงสามารถชนะใจคู่กรณีในความขัดแย้งระหว่างบุคคลเท่านั้น หากยังมีอำนาจแม้กระทั่งในความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชนที่ลุกลามจนกลายเป็นสงครามระหว่างกัน
- พลังของน้ำใจไมตรีและความดีนั้นอยู่ที่การดึงเอาคุณธรรมและความเป็นมนุษย์ที่ซ่อนเร้นหรืออยู่ลึกของอีกฝ่ายหนึ่งออกมา
- ในทางกลับกันการใช้ความรุนแรงมีแต่จะดึงเอาความโกรธเกลียดและคุณสมบัติทางลบของคู่กรณีออกมาปะทะกัน ผลก็คือความขัดแย้งลุกลามจนกลายเป็นความรุนแรงจนยากแก่การระงับ

• ทุนทางวัฒนธรรม

www.elifesara.c

เวียงกุมกาม สัญลักษณ์แห่งความปรองดอง

- กษัตริย์ 3 พระองค์ ตกลงร่วมกัน
- ที่จะไม่ทำศึกสงครามระหว่างกัน
- หันหน้ามาให้สัตย์บันต่อกัน

Wiang Kum Karm

An Ancient City beneath the Water

- ด้วยการกรีดเลือดและดื่มน้ำสาบาน ว่าจะเลิกแล้วต่อกันร่วมสร้างเมืองไว้เป็นอนุสรณ์
- จึงเกิดอาณาจักรกุมกาม (นครเชียงใหม่ในปัจจุบัน)

โครงการเลื้อเตงโมสมานฉั่นท์

- คุณจันทรา ลิ้มิง ประธานกลุ่มปักจักร บ้านบอเกาะ ต.สากอ อ.สุไหงปาดี จ.นราธิวาส เป็นผู้นำสตรีมุสลิมชายแดนใต้ เมื่อปี ๒๕๕๐

- ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของล้นเกล้าฯ ทั้งสอง พระองค์
- พัฒนาการด้านอาชีพของกลุ่มแม่บ้านฯ ที่ก้าวหน้าไปอย่างมาก จากอดีตที่กลุ่มสตรีบ้านบอเกาะแห่งนี้ จากความขัดแย้งกลับกลายเป็นสันติ

######

เย็บความสามัคคี ของคนรุ่นเดียวเข้าด้วยกัน
เย็บอนาคต ของคนรุ่นลูกให้เป็นรูปเป็นร่าง
เย็บความมั่นคง ให้กับหมู่บ้าน

แดงโมสมานันท์

www.kpi.ac.th

รูปแบบยุติธรรมชุมชน

- เจ้าโคตร ระบบเจ้าโคตร แก้ววัด แก้วฝาย แก้วบ้าน
- การอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวขยาย การทานอาหารร่วมกัน การลงแขกลงขันในการทำงานร่วมกัน
- การใกล้เคียงชุมชน บ้านบ่อเกาะ อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส
- อนุญาโตตุลาการหมู่บ้าน ตำบลบ้านกลาง อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่
- ระบบ **Barangay** ในฟิลิปปินส์

อนุญาโตตุลาการชุมชน ตำบลเขาพนม อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

ใครได้รับความเชื่อถือนชุมชน

การแก้ปัญหา

BARANGAY

University of Philippine

ผู้ปกครองท้องถิ่น BANRANGAY

คณะลูกขุน

ขอบคุณครับ

แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือถามคำถามเพิ่มเติมได้ที่

www.facebook.com/ekkachai.srivilas
www.elifesara.com

www.elifesara.com